

VAN WIJNGAARDEN EN OPVOLGER MEESTER OVER DE REVIEW

'VAN EEN PILOT NAAR STEVIGER EN STEVIGER'

*Willem van
Wijngaarden*

*Dick
Meester*

12

Als we het hebben over een van de pilaren van het kwaliteitskeurmerk van SRA, dan is het de review. En als we het hebben over de review dan noemen we in één adem de naam Willem van Wijngaarden. Samen met zijn reviewcollega's heeft hij als voorzitter van de Reviewcommissie bijna dertien jaar lang zijn schouders gezet onder het reviewsysteem. Van een gemoedelijke pilot naar een reviewsysteem van "steviger en steviger". Dick Meester volgt hem nu op.

Het was in '94 dat SRA een begin maakte met een reviewsysteem om zo de kwaliteit van SRA-kantoren te toetsen en ze daarbij te ondersteunen. Van Wijngaarden stak meteen zijn vinger op om zijn kantoor pilot te laten zijn. "Dat was een eerste review, niet gebruikelijk in de sector, en het begon met koffie, een rondleiding door het kantoor en lunch, heel gemoedelijk, maar tegelijkertijd ook coachend." Pas in '96 kwam het Nivra (dat later opging in de NBA) ook met een verplichte review voor RA's, later volgde in 2000 een verplichte review voor AA's.

VOORZITTER REVIEWCOMMISSIE

Het jaar 2006 was het jaar dat de Wta werd ingevoerd, in 2008 werden de eerste Wta-vergunningen voor het niet-OOB-segment verstrekt en Van Wijngaarden werd voorzitter van de Reviewcommissie. Er was een convenant met de AFM om reviews namens de toezichthouder uit te voeren. "Of ik de review verder wilde professionaliseren." Zo heeft het reviewsysteem zich ontwikkeld van een gemoedelijke pilot tot echte reviews die "steviger en steviger" werden. Er is spanning bij kantoren als wij langskomen. Maar, voorop staat nog steeds dat er coachend getoetst wordt, waarbij er telkens ondersteuning is om het gewenste kwaliteitsniveau te halen. In de loop der jaren heeft Bureau Vaktechniek daar ook een grote rol in gespeeld met bijvoorbeeld handboeken, praktijkhandreikingen en modellen."

BESTE ACCOUNTANT VAN NEDERLAND

Van Wijngaarden draagt de voorzittersrol over aan Meester op een moment dat er in de sector veel gaande is. Daarmee bedoelen we natuurlijk het rapport van de Commissie Toekomst Accountancysector en de kabinetsaanbevelingen. Van Wijngaarden zegt daarover: "Elk kantoor moet tot de markt van wettelijke controles kunnen toetreden, want elke zichzelf respecterende accountant wil de beste accountant van Nederland zijn. Dan maakt het niet uit of je klein of groot bent.

De AFM lijkt erop aan te sturen dat kleinere kantoren, die wettelijke controles doen, hun vergunning inleveren. Dat druist in tegen de vrije toetreding tot de markt."

'NEVER ENDING STORY'

Vanaf 2022 komt de uitvoering van het toezicht op niet-OOB-controles in eerste instantie bij de AFM te liggen. "In die zin neemt de AFM niets over. Wij zullen zelf blijven toetsen, coachen en ondersteunen." Meester vult aan: "We willen met de AFM samenwerken om kwaliteitsverbeteringen tot stand te brengen. Je wilt niet tegenover elkaar komen te staan, want daar is niemand bij gebaat. Dat strookt ook niet met hoe wij naar kwaliteit kijken. Dat is een 'never ending story'."

“ER IS SPANNING ALS WIJ LANGSKOMEN.”

Maar, zo zegt Meester: "Vergeet niet dat het hier alleen gaat om het wettelijke controle-domein. Het gaat ook om onder meer de vrijwillige controles en de samenstel- en beoordelingspraktijk waar kwaliteit net zo'n grote rol speelt." Van Wijngaarden, die zijn jarenlange kennis en ervaring als adviseur voor SRA blijft inzetten: "De resultaten van de review zijn in de afgelopen jaren stabiel gebleven, maar dat wil niet zeggen dat we tevreden zijn. Eén op de vijf kantoren scoort bij een toetsing nog een onvoldoende, daar moeten we natuurlijk geen genoegen mee nemen. We mogen van kantoren verwachten dat dit beter gaat en moeten hen daarin ondersteunen."

MEER AANDACHT VOOR KWALITEITSSTELSEL

Volgens Meester moet de review daarom blijvend verder worden ontwikkeld. "Laat ik beginnen met dat je altijd op de schouders staat van anderen. Willem heeft een hartstikke goed stelsel neergezet. Ik wil doorontwikke-

len. In welke mate kun je nu een oordeel vellen over een kantoor als je maar een paar dossiers hebt bekeken? Ik chargeer nu even, maar dat is ingewikkeld. Daarom wil ik meer aandacht voor het kwaliteitsstelsel als geheel: de zogenaamde kwaliteitscirkel. Ik wil dit meer inhoud en structuur geven met de bekende PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act). De 'Do' en 'Check' staan langzamerhand best goed, denk aan interne dossierreviews, OKB's en handboeken. Bij de 'Plan' en 'Act' valt er veel winst te behalen. Vanuit welke kwaliteitsdoelstellingen redeneren we nu? Waaraan moet een kantoor op dat gebied voldoen? Er zijn verschillende beleids-terreinen van een kantoor die allemaal invloed hebben op de kwaliteit, bijvoorbeeld vaktechniek, personeel en cultuur. In welke mate heeft het kantoor daarop een visie? Daar heeft men wel ideeën over, maar dat is vaak niet gestructureerd uitgewerkt. Dat geldt ook voor het operationaliseren van kwaliteitsfactoren en de oorzakenanalyse, de 'A' van de cyclus, die kunnen nog veel beter. Tezamen met de disciplines van SRA moet dat het fundament worden om tot echte kwaliteitsverbeteringen te komen."

DE SFER IN DE GANGEN

Daarnaast zou Meester ook graag een digitaal compliancedossier zien, waarin alle gegevens van het kantoor en de reviews bij elkaar staan. "Daar kun je dan (data-)analyse op loslaten, zodat we daar conclusies uit kunnen halen. Er zijn ontwikkelingen op dit gebied, waar ook de NBA een rol in speelt. Maar, bij data-analyse moet de menselijke maat de boventoon voeren. "Je kunt niet alles reduceren tot data, dat moet je met beleid doen, kijk maar naar de toeslagenaffaire." Dat beaamt ook Van Wijngaarden. "We zullen altijd bij reviews naar de kantoren gaan, dan krijg je de beste indruk. Je ruikt de sfeer in de gangen, je ziet hoe mensen met elkaar omgaan. Dat is heel belangrijk. In de meeste gevallen wordt ook bevestigd wat je indruk vooraf is. Dat vang je niet in data." ■